

ခွေးလှေးယားသီး

မြန်မာအမည် - ခွေးလှေးယားသီး

အင်္ဂလိပ်အမည် - Velvet hear, cowhage

သိပ္ပံအမည် - *Mucuna pruriens*

မျိုးရင်း - *Fabaceae*

ပုံပန်းသဏ္ဌာန်

သန်စွမ်းသည့် နှစ်ချင်းသီးပင် ဖြစ်ပြီး (တခါတရံ ၂ နှစ်ခံပင်)ချုံနွယ်ပင်မျိုးဖြစ်၍ အပင်မြင့်မှာ (၁၈)မီတာခန့်ရှိကာ အရွက် ပုံစံမှာ ရွက်မွှာ(၃)ခုပါရှိသည်။ သီးတောင့်မှာ အရှည် ၄-၁၃ စင်တီမီတာ နှင့် လုံးပတ် ၁ -၂ စင်တီမီတာရှိသည်။ (S) ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၍ အမွေးများပါရှိသည်။ အမွေးများတွင် အရေပြားကို ယားစေသည့် Mucunain ဓါတ်ပါဝင်၍ သီးတောင့်အတွင်းဘဲဥရှည်ပုံရှိ၍အစေ့ (၇)စေ့ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။ အစေ့အရောင်မှာ အဖြူ၊ အညို၊ မှ အနက်ရောင် ရှိပြီး

အစေ့(၁၀၀)အလေးချိန်မှာ ၅၅ မှ ၈၅ ဂရမ် ရှိပါသည်။

မြေအမျိုးအစား

ရေစိမ့်ဝင်မှုကောင်းပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်မှ ကောင်းမွန်သော မြေမျိုးကို ပိုမိုနှစ်သက်ပြီး သဲဆန်သောမြေအမျိုးအစား တွင်လည်းဖြစ်ထွန်းသည်။ မြေချဉ်ငံဓါတ် ၅ မှ ၈ အတွင်းဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။

Mucuna pruriens seed variation (Zimbabwe) Photo - Anthony Vailhac © CSIRO

ရာသီဥတု

ပူအိုက် စွတ်စိုသော ရာသီဥတုကို နှစ်သက်ပြီး မိုးရေချိန် ၁၀၀၀-၂၅၀၀ မီလီမီတာ ရရှိသောဒေသတွင် ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းပြီး မိုးရေချိန် 400mm အောက် ဒေသများတွင်လည်း ဖြစ်ထွန်း နိုင်သည်။ ရေငတ်ဒဏ်ခံနိုင်သော်လည်း ရေဝပ်ဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ ဆီးနှင်း ကျရောက်မှုကို ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ ပင်လယ် ရေမျက်နှာပြင် အမြင့်ပေ ၀ မှ ၁၆၀၀ မီတာအတွင်းဖြစ်ထွန်းပြီး၂၀၁၀၀ မီတာအထိ ဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ အသင့်တော်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉ မှ ၂၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် အတွင်းဖြစ်၍ အလင်းရောင် ကောင်းစွာရရှိခြင်းကို ကြိုက်နှစ်သက်သည်။

မျိုးပွားခြင်း

နေ့တာတိုခြင်းကို တုန့်ပြန်မှုရှိသည်။ ညအပူချိန်မြင့်မားခြင်းသည် (၂၁°C)ပန်းပွင့်ခြင်းကိုအားပေး၍ ပန်းပွင့်ချိန်နှင့် မျိုးစေ့ ရင့်မှည့်ချိန် ကြားကာလသည် ရှည်လျားပြီး ပန်းစပွင့်ပြီး (၂-၃) လကြာမှသာ သီးတောင့် စတင်ရင့်မှည့်သည်။

မြေဩဇာကျွေးခြင်း

ဖော့စဖိတ်ဓါတ် ပါဝင်မှု နည်းသော မြေတွင် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှု ရှိသော်လည်း ဖော့စဖိတ်မြေဩဇာကျွေးခြင်းကို တုန့်ပြန်မှု ရှိသည်။ အက်ဆစ်ဓါတ်ပါ ဝင်မှုများသော မြေများတွင် ထုံးထည့်သွင်းမှုကို တုန့်ပြန်မှု ရှိသည်။

ပိုးမွှားရောဂါ

ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုအနည်းငယ် သာရှိသည်။

အာဟာရဓါတ်

ပိုတက်ဆီယမ်၊ မဂ္ဂနီဆီယမ်၊ ကယ်လ်ဆီယမ်နှင့် သံဓါတ်ပါဝင်မှု မြင့်မားပြီး အစာစားချင်စိတ် ပါဝင်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော လိုင်စင်းဓါတ်ပါဝင်၍ ပြုပြင် စီမံထားခြင်း မရှိသော အသီး/အစေ့သည် လူ နှင့် စားမြို့မပြန်သော တိရစ္ဆာန်များကို အဆိပ်သင့်စေနိုင်သည်။ အဆိပ်သင့်စေသည့် ခြပ်ပေါင်းမှာ Non-Protein Amino Acid L-dopa ဖြစ်ပြီး အစေ့တွင်းတွင် ၂ % - ၇ % ပါဝင်သည်။

အထွက်နှုန်း

မိုးရွာသွန်းမှုပေါ် မူတည်၍ ၅-၁၂ တန်/ဟက်တာ ထွက်ရှိနိုင်သည်။ အစေ့အနေဖြင့် ပန်းစပွင့်ပြီးရက် ၁၀၀ မှ ၂၈၀ ရက်တွင် ရင့်မှည့်သည်။ ၀.၂ မှ ၂.၀၀ တန်/ဟက်တာ ထွက်ရှိနိုင်သည်။ ရင့်မှည့်မှုညီညာခြင်းမရှိပါ။

စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

- ၁။ ဖြစ်ထွန်းမှု လျင်မြန်သည်။ စိုက်ပျိုးရ လွယ်ကူသည်။
- ၂။ ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုနည်းပါးသည်။
- ၃။ မြေကိုအထူးပြုပြင်ရန်မလို။
- ၄။ မြေဆီဩဇာ ထက်သန် ကောင်းမွန်စေသည်။
- ၅။ ပေါင်းမြက် ထူထပ်သော မြေများကို ပြန်လည် ကောင်းမွန်စေသည်။
- ၆။ အစာချေဖျက်မှု ကောင်းပြီး သတ္တုဓါတ် ပါဝင်မှုများသည်။
- ၇။ တိရစ္ဆာန်အစာဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း

ဝန်ကြီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ရွေးလှေးယားသီးအကြောင်း

သိကောင်းစရာ